

Verksamhetsberättelse för äldrerådet i samkommunen för Österbottens välfärdsområde 2022

Bakgrund till arbetet i äldrerådet

Verksamheten i kommunens påverkansorgan regleras i kommunallagen (410/2015).

Påverkansorganen är ungdomsfullmäktige/påverkansgruppen för unga, äldrerådet och rådet för personer med funktionsnedsättning. Samkommunen för Österbottens välfärdsområde inledde sin verksamhet 1.1.2022 och verksamheten pågick till slutet av år 2022. Fram tills dess styrdes verksamheten i påverkansorganen av bestämmelserna i kommunallagen. Från och med början av år 2023 inledde välfärdsområdena sin verksamhet, och från och med 1.1.2023 tillämpas lagen om välfärdsområden 611/2021.

Äldrerådets uppgift och sammansättning

Välfärdsområdets äldreråd behandlar ärenden som påverkar tjänster som tillhandahålls för det egna kundsegmentet. Äldrerådet har deltagit i planeringen, utvärderingen och utvecklingen av tjänsterna. Äldrerådet har till uppgift att exempelvis ta initiativ, ge utlåtanden och ställningstaganden.

Medlemmarna till rådet valdes bland medlemmarna i de motsvarande påverkansorganen i välfärdsområdets kommuner på så sätt att man valde en medlem och en ersättare från respektive kommuns påverkansorgan. Medlemmarna har både förmedlat information till sin egen kommun från välfärdssamkommunens påverkansorgan och från sin kommun till välfärdssamkommunens påverkansorgan. År 2022 hade påverkansorganen 13 medlemmar och för höstens sammanträden utsågs en representant och ersättare även för Kronoby.

Äldrerådets medlemmar 1.1-31.12.2022:

Kommun	Ordinarie medlem	Ersättare
Larsmo	Ulf Axell	Agneta Sandvik
Laihela	Heikki Mäkinen	Säde Salo-Somppi
Jacobstad	Antero Varila	Ulla Grönvall-Streng
Kaskö	Aarno Lindholm	Pirkko Mäenpää
Vasa	Irmeli Mandell	Lisbeth Ingo
Korsholm	Leif Rönnskog	Viveka Backlund
Kristinestad	Hans Ingvesgård, vpj	Göran Forslund
Malax	Pär-Gustav Lindh	Lili-Ann Brolund

Nykarleby	Ralf Skåtar	Armas Tiittanen
Pedersöre	Henrik Sandberg, pj	Gudrun Eklöv
Närpes	Anna-Greta Olsio-Tuisku	Roy Wilson
Vörå	Göran Westerlund	Tarja Finne
Korsnäs	Vivan Vesterback	Håkan Häggblom
Kronoby	Hans-Erik Lindgren	Britt-Marie Pålsson

Sakkunnigmedlemmar och sekreterare:

Tony Pellfolk, verksamhetsområdesdirektör, hem- och boendeservice

Pia Vähäkangas, sektordirektör, äldre personer

Henna Minkkinen, verksamhetsledare, Vasanejdens minnesförening rf.

1:a ersättare: Markku Pulli, styrelsens ordförande, Österbottens föreningar rf Annika Ikkala-Västi, regional servicechef, sekreterare

Sammanträden och ärenden som behandlats

Äldrerådet sammanträde fyra gånger år 2022 (2.5.2022, 28.6.2022, 26.10.2022 och 7.12.2022).

På sina sammanträden behandlade äldrerådet sju omfattande sakhelheter:

- Österbottens välfärdsområdes servicestrategi; workshop vilken resulterade i att äldrerådet markerade att det ska vara lätt att få kontakt (principen om en lucka), att tillgången och tillgängligheten till servicen bör förbättras och att väntetiderna bör förkortas
- gav ett utlåtande om placeringen av Kaskö munhälsovårdsenhet
- gjorde sig förtrogen med Österbottens välfärdssamkommuns linjedragningar gällande de tjänster som ska tillhandahållas för äldre personer år 2022 och förde en diskussion om linjedragningarna, servicebehoven, tjänsterna och de mål som föreslås i servicestrategin för år 2025. Rådet konstaterade enhälligt att målen för servicestrategin kan uppnås samt att det förebyggande arbetet kräver resurser men också samarbete mellan de olika aktörerna liksom aktivitet av var och en
- behandlade i flera omgångar aktuella ärenden som anknöt till hem- och boendeservicen, såsom nuläget, olika nyckeltal samt den planerade verksamheten och budgeten för år 2023
- gav förslag och idéer om hur den digitala kundservicecentralen och telefonväxeln kunde göras mera äldrevänligare
- bekantade sig med projektet Framtidens tjänster som stöder äldres boende hemma (TulKOTI) och betonade att äldre personer och deras anhöriga bör erbjudas information och möjlighet att bekanta sig med olika teknologiska lösningar som är till för att stöda och hjälpa äldre personer att bo hemma längre.

- bekantade sig med utredningsarbetet om seniorrådgivningen och konstaterade att äldrerådet även i fortsättningen vill höra hur projektet och livsstilsrådgivningen framskrider och vill delta i bedömningen av ärendet före några beslut tas i ärendet. Styrgruppen för seniorrådgivningen ombads iakttäta den modell för seniorrådgivning som används i Närpes och som beskrivs i skrivelsen från Närpes äldreråd.

Äldrerådets medlemmar kallades till en separat workshop som hade arrangerats av NHG om "förebyggande tjänster för äldre, vilken resulterade att seniorrådgivningen lyftes fram som den första åtgärden som bör vidareutvecklas och servicen från en lucka lyftes fram som den andra åtgärden som bör vidareutvecklas och gemenskapsboendet lyftes fram som den tredje åtgärden som bör vidareutvecklas .

Äldrerådet behandlade även tillställda initiativ och skrivelser vid sina sammanträden:

- Irmeli Mandell föreslog att Österbottens välfärdssamkommun ska arrangera ett gemensamt seminarium för medlemmarna i välfärdsområdets äldreråd och medlemmarna i de kommunala äldreråden i samkommunens område. Äldrerådet godkände enhälligt Mandells förslag om att ett seminarium ska arrangeras på hösten 2022. Inget seminarium arrangerades under år 2022 utan det flyttades fram till nästa år. (28.6.2022.)
- Äldrerådet i Närpes stad ville uppmärksamma den planering som nu pågår inom det nya välfärdsområdet kring frågor som rör förebyggande av de äldres välfärd, hälsa och livsstilsfrågor, och konstaterade att man också bör beakta den färdiga modellen för seniorrådgivning som redan finns. Skrivelsen och den presenterade modellen tillställdes Kirsi Laitila som är projektchef för projektet för Framtidens social- och hälsocentral i Österbotten för att hon ska ta den till styrgruppen för seniorrådgivningen för iakttagande. (7.12.2022)
- Äldrerådet i Jakobstad tillställde ett initiativ om att läkartjänsterna bör fås på det egna modersmålet och likadant bör läkarutlåtandena i Kanta.fi vara på det egna modersmålet och lättlästa. Efter en diskussion omfattade äldrerådet det i bilaga anslutna initiativet, dvs. att tjänsten och dokumentationen i kanta.fi ska finnas på nationalspråken, antingen på svenska eller finska, utgående från kundens/patientens modersmål, och att de övriga språkgrupperna bör få tillgång till tillräckliga tolkningstjänster. Det här fördes till välfärdsområdesstyrelsen för kännedom. (7.12.2022.)
- Välfärdssamkommunens äldreråd omfattade initiativet från äldrerådet i Jakobstad enligt vilket kontaktuppgifterna till tjänsterna i Österbottens välfärdsområde ska publiceras tydligt i pappersform på de båda nationalspråken. Därutöver behövs en likalydande digital version över de ifrågakvarande tjänsterna och kontaktuppgifterna. Dessa kommer att omsättas i praktiken under år 2023. (7.12.2022.)

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue